

762.

Na osnovu člana 94 stav 4 Zakona o zaštiti prirode („Službeni list CG“, broj 51/08), Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, donijelo je

P R A V I L N I K

O BLIŽIM USLOVIMA DRŽANJA I UZGOJA ZAŠTIĆENIH DIVLJIH VRSTA ŽIVOTINJA

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi držanja i uzgoja zaštićenih životinja.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se na pravna i fizička lica koja uzgajaju životinje u naučne svrhe, radi stavljanja u promet u komercijalne svrhe i prikazivanja javnosti u zoološkim vrtovima.

Ovaj pravilnik ne primjenjuje se na marinske organizme.

Član 3

Zaštićene životinje koje se uzgajaju, odnosno drže u zatočeništvu mogu se držati u sljedećim objektima:

- 1) u kavezima, odnosno volijerima, - ptice;
- 2) u akvarijumima, odnosno bazenima- ribe;
- 3) u prostorijama, odnosno kavezima sa uređenim spoljašnjim prostorom – sisari, i
- 4) u terarijumima, odnosno, drugom uređenom prostoru u skladu sa potrebama vrste – gmizavci i vodozemci.

Uslovi koje moraju da ispunjavaju objekti iz stava 1 ovog člana po vrstama dati su u Prilogu I koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni dio.

Objekti iz stava 1 ovog člana moraju biti konstruisani i izgrađeni, na način kojim se obezbjeđuje zaštita životinja od ljudi i zaštita ljudi od životinja, i sprječava bježanje životinja.

Objekti u kojima se drže zaštićene životinje moraju biti opremljeni tako da životinje mogu uzimati hranu i vodu na način primjeren njihovoj vrsti.

Prostor u objektu i oprema za hranjenje i napajanje mora se redovno održavati, odnosno čistiti.

Objekti moraju biti izolovani od buke i smješteni tako da životinje budu zaštićene od stresa koji bi mogli prouzrokovati ljudi ili druge životinje.

Materijal koji se koristi za izgradnju objekata i oprema u objektima u kojima se drže životinje ne smiju biti opasni za životinje i djelovati štetno na njihovo zdravlje i moraju biti izgrađeni tako da se mogu lako čistiti, prati, a po potrebi i dezinfekovati.

Životinjama se mora obezbijediti hrana i voda u skladu sa fiziološkim potrebama vrste i zdravstvena zaštita.

Evidencija životinja koje se uzgajaju odnosno, drže u zatočeništvu

Član 4

Pravna i fizička lica koja drže i uzgajaju životinje u zatočeništvu vode evidenciju o životinjama koja sadrži podatke o :

- naučnom i narodnom nazivu vrste životinje ;
- polu životinje;
- vrsti i kodu oznake životinje;
- broju životinja i
- broju i datumu izdate dozvole.

Član 5

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01-3282/9

Podgorica, 15. novembra 2010. godine

Ministar
Branimir Gvozdenović, s.r.

Uslovi koje moraju da ispunjavaju prostorije i objekti za uzgoj zaštićenih životinja

Sisari (Mammalia)

a) Monotremata i Marsupialia

Vrsta	Broj	Spoljašnji prostor	Unutrašnji prostor	Površina prostora koja je potrebna za svaku sljedeću jedinku

Naučno i narodno ime		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temperatura	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
<i>Tachyglossus aculeatus</i>	2	–	–	4	–	15	–	2
Genus <i>phalanger</i> Oposumi (Fam Didelphidae) <i>Bettongia penicillata</i>	2	–	–	4	3	–	–	1
Vombat <i>Vombatus ursinus</i>, <i>Sarcophilus harrisi</i>	2	10	–	6	–	15	–	–
Genus <i>Dendrolagus</i>	2	16	3	8	2.5 – 3	18	4	4
Genus <i>Peradorcas</i>, <i>Petrogale</i>	5	150	–	15	–		15	3
<i>Lagorchestes conspicillatus</i>.	5	150	–	15	–	15	15	3
Veliki kengur <i>Macropus rufus</i>	5	300	–	20	–	15	30	15

b) Tupaje (Scandentia)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sljedeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
<i>Tupaje</i> Fam. <i>Tupaiaidae</i>	5	–	–	3	1.5	18	–	0.3

c) Bubojeđi (Insectivora)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
Jež	2	2	–	–	–	–	–	–
Fam. Tenerecidae	2	–	–	1	–	18	–	–

d) Majmuni (Primates)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
Fam Lorisidae, <i>Perodicticus potto</i> <i>Microcebus myoxinus</i>	5	–	–	1.5 – 3	2	20 – 25	–	0.3
fam Tarsiidae, <i>Galago demidovi,</i> <i>Patuljasti ili mišoliki lemuri</i> Subfam. Cheirogalinae	5	–	–	4	2	20 – 25	–	0.5
Fam , Cebidae Fam. Callithiricidae	5	6	2	6	2	18 – 24	0.5	0.5
Debelorepi galago <i>Galago crassicaudatus</i> Fam. Tarssidae,	5	–	–	6	2	18 – 25	–	1
Majmuni-vjeverice	5	6	2.5	6	2		1.5	1.5

Genus Saimiri,								
Drekavci Fam Alouattinae, kapucini Genus Cebus, Genus Cacajao, Genus Pithecia	5	10	3	8	2	18 – 25	2	2
Makakiji fam Macaie, fam Cercopithecus, manji languri, Fam. Lemuridae	5	15	3	12	2	18 – 21	3	3
Languri Semnopithecus pavijan , Papio hamadryas Propithecus verreauxi, Mandrillus sphinx	5	25	3	15	3	18 – 21	4	4
Giboni Fam. Hylobatidae	2	25 – duljina 8 m	3	20	3	16	8	5
Šimpanza Pan troglodytes orangutan Pongo pygmaeus	3	35	4	20	3	18	8	8
Gorila Gorilla gorilla	3	50	4	50	4	18	10	10

e) Mesožderi (Carnivora)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina	Visina	Površina	Visina	Temp	Spoljašnji	Unutrašnji

		(m ²)	(m)	(m ²)	(m)	(°C)	p. (m ²)	p. (m ²)
Malajski sunčani medvjed <i>Helarctos malayanus,</i> <i>Tremarctos ornatus,</i> <i>usnati medvjed</i> <i>Melursus ursinus</i>	2	60	–	4/jedinki	–	–	10	–
Mrki medvjed <i>Ursus arctos ,</i> <i>sjevorni ili polarni medvjed</i> <i>Ursus maritimus,</i> <i>džinovski panda</i> <i>Ailuropoda melanoleuca,</i> <i>himalajski medvjed</i>	2	150	–	6/jedinki	–	–	20	–
Sjevernoamerički rakun <i>Procyon lotor,</i> <i>mala ili crvena panda</i> <i>Aliurus fulgens</i>	2	20	2	–	–	15	2	–
Južnoamerički rakun	2	8	2.5	8	2	10	2	2
Cibetke <i>Fam Viveridae</i>	2	16	2.5	12	2	18	5	5
Kikandžu <i>Genus Potos,</i> <i>prstenastorepa mačka</i> <i>genus</i> <i>Bassariscus</i>	2	–	–	12	2	–	–	2
Male mačke	2	10	2.5	10	2.5		1	1
Serval <i>Leptailaurus</i>	2	15	2.5	12	2.5	18	2	2

<i>serval</i> , <i>Ocelot</i> <i>Leopardus pardalus</i> , <i>Prionailurus viverrinus</i>								
<i>Genus Lynx</i> <i>Neofelis nebulosa</i>	2	20	2.5	10 (ne ris)	2.5	18 (ne ris)	10	10
<i>Puma</i> <i>Puma concolor</i> , <i>Jaguar</i> <i>Panthera onca</i> , <i>Leopard</i> <i>Panthera pardus</i> , <i>snježni leopard</i> <i>Uncia uncia</i>	2	30	2	15	2	15	15	12
<i>Lav</i> <i>Panthera leo</i> , <i>tiger</i> <i>P.tigris</i>	2	40	3	25	3	15	10	4
<i>Gepard</i> <i>Acinonyx jubatus</i>	2	80	–	20	2	15	10	5
<i>Fenek</i> <i>Vulpes zerda</i>	2	6	–	6	–	18	1	1
<i>Srednje velike lisice (poput arktičke lisice</i> <i>Alopex lagopus</i> , <i>rakunoliki pas</i> <i>Nictereutes procyonoides</i>	2	20	–	8	–	–	4	1
<i>Riđa lisica</i> <i>Vulpes vulpes</i> , <i>siva lisica</i> <i>Urocyon</i>	2	60	–	–	–	–	10	–

<i>cinereargentus</i> , <i>J. Am.</i> <i>lisice</i> genus <i>Dusicyon</i>								
Šakali genus <i>Canis</i> , Kojoti <i>Canis</i> <i>latrans</i> divlji psi	2	40	–	–	–	–	10	–
Grivasti vuk <i>Chrysocyon</i> <i>brachyurus</i>	2	60	–	2/jedinki	–	18	15	–
Vuk <i>Canis</i> <i>lupus</i> , afrički divlji pas <i>Lycaon</i> <i>pictus</i>	2	100	–	–	–	–	10	–
Azijska patuljasta vidra <i>Amblonyx</i> <i>cinereus</i>	2	10	–	6	–	–	3	2
Evropska vidra <i>Lutra</i> <i>lutra</i>	2	20	–	–	–	–	–	–
Morska vidra <i>Enhydra</i> <i>lutris</i>	2	10	–	–	–	–	3	–
Pravi tuljani <i>fam Phocidae</i>	2	5	–	–	–	–	–	–
Ušati tuljani <i>fam Otariidae</i>	5	10	–	–	–	–	–	–
Južni morski slon <i>Mirounga</i> <i>leonina</i> Morž <i>Odobenus</i> <i>rosmarus</i>	3	10	–	–	–	–	–	–
Patuljasti mungos <i>Helogale</i> <i>parvula</i>	2	8	–	4 (ako ima vanjski prostor, ako ne 6)	–	18	1	0.5
Merkat, zebrasti	2	12	–	4 (ako ima	–	18	2	1

<i>mungos,</i> <i>žuti mungos</i> <i>Cynictis</i> <i>penicillata</i>				vanjski prostor, ako ne 6)				
<i>mungosi</i>	2	16		8		18	3	2
<i>Veliki</i> <i>mungosi</i> <i>Arctictis</i> <i>binturong</i>	2	20	–	10	–	18	3	2
<i>Male lasice</i> <i>Mustela</i> <i>nivalis</i>	2	1.5	–	–	–	–	–	–
<i>Velike lasice</i> <i>Mustela</i> <i>erminea</i>	2	6	2	–	–	–	–	–
<i>Tvorovi</i> <i>genus</i> <i>Melogale</i> <i>Vidrice</i> <i>genus</i> <i>Neovison</i>	2	10	2	–	–	–	–	–
<i>Kune</i> <i>fam</i> <i>Mustelidae</i>	2	10	2.5	8	2.5	–	–	–
<i>Mephitis</i> <i>mephitis</i>	2	10	–	10	–	–	2	2
<i>Žderonja</i> <i>Gulo gulo</i>	2	40	–	–	–	–	–	–
<i>Jazavac</i> <i>Melinae</i>	2	20	–	10	–	–	4	4
<i>Hijene</i> <i>fam</i> <i>Hyaenidae</i>	1	150	–	4	–	15	20	2

f) Edentata , Xenarthra

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sljedeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)

Veliki dlakavi pasanac <i>Chaetophractus villosus</i>	2	–	–	4	–	18	–	1
Tamandua <i>Tamandua tetradactyla</i>	2	–	–	6	2	18	–	2
Veliki ili džinovski mravojed <i>Myrmecophaga tridactyla</i>)	2	40	–	6	–	16	10	3
Ljenivci <i>fam Bradypodidae</i>	2	–	–	10	2	–	–	1.5

g) Zečevi (Lagomorpha)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unurašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
Zečevi <i>fam Leporidae</i>	2	20	–	–	–		4	–
Kunići <i>genus Sylvilagus</i> <i>fam Ochotonidae</i>	5	10	–	–	–		2	–

h) Slonovi (Proboscidea)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
Slon/ženka <i>Genus Elephans</i>	3	500	–	15/jedinki	–	16	100	–
Slon/mužjak <i>Genus Elephans</i>	1	150	–	2x30/jedinki	–	16	100	–

i) Pećinari (Hyracoidea)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
<i>Hyracoidea</i>	5	10	2	10	2	–	2	2

j) Tubulidentata

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutarnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
<i>Etiopski mravojed</i> <i>Orycteropus afer</i>	5	–	–	40	–	–	–	5

k) Glodari (Rodentia)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
Nutrija <i>Myocastor coypus</i>	2	8	–	2	–	–	1	–
Vjeverice <i>Fam Sciuridae</i> , leteće vjeverice <i>Fam Anomaluridae</i>	2	4	2.5	3	2	18	2	2
Dikobrazi penjaši <i>Gigantska ili džinovska vjeverica</i> <i>Ratufa bicolor</i>	2	–	–	12	3	–	–	3
S. Am. Dikobrazi Subordo <i>Hystricomorpha</i>	2	10	3	–	–	–	4	–
Dikobrazi	2	12	–	–	–	–	2	–
Skočizec <i>Pedetes capensis</i>	3	–	–	8	–	18	–	–
Aguti <i>Dacyprocta leporina</i> Viskača <i>Lagostomus maximus</i>	5	–	–	8	–	15	–	2
Cuniculus paca	2	–	–	6	–	15	–	3
Mrmoti genus <i>Marmota</i>	5	20	–	–	–	–	4	–
Prerijski psi genus <i>Cynomys</i>	5	20	–	–	–	–	2	

Kapibara Hydrochaeris hydrochaeris	2	40	–	8	–	15	10	2
Dabar genus Castor	5	20	–	2/par	–	–	4	–
Hutije fam Capromyidae hutije konge	2	–	–	5	2	–	–	1.5

l) Ljiljci ili slijepi miševi (Chiroptera)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
subordo Megachiroptera	20	–	–	10	2.5	21	–	–
Leteće lisice fam Pteropodidae	20	–	–	20	3	21	–	–

m) Kopitari (Perissodactyla)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
Fam Equidae: Genus Equus Divlji magarci Subgenus Asinus Divlji konji Genus Equus	5	500	–	8/jedinki	–	8	80	–

Zebre Genus Equus								
Tapiri Fam Tapiridae	2	200	–	12/jedinki	–	–	50	–
Nosorozi Fam Rhinocerotidae	2	500	–	25/jedinki	–	18	150	–

n) Papkari (Artiodactyla)

VRSTA	Broj	Spoljašnji prostor		Unutrašnji prostor			Za svaku sledeću jedinku	
		Površina (m ²)	Visina (m)	Površina (m ²)	Visina (m)	Temp (°C)	Spoljašnji p. (m ²)	Unutrašnji p. (m ²)
Pekari Fam Tayassuidae	3	60	–	3/jedinki	–	–	10	–
Divlje svinje Genus Sus	2	100	–	4/jedinki	–	–	10	–
Patuljasti nilski konj Choeropsis liberiensis	2	100	–	10/jedinki	–	18	10	6
Nilski konj Hippopotamus amphibus	2	250	–	40	–	18	50	10
Alpaka Lama pacos Lama Lama glama	3	150	–	–	–	–	30	–
Vikunja Vicuqna vicugna Gvanako Lama guanicoe Jednogrba	3	300	–	8/jedinki	–	–	50	–

kamila <i>Camelus ferus</i>								
Dvoqrba kamila <i>Camelus dromedarius</i>								
Indijski mutjak <i>Muntiacus mutjak</i>	2	–	–	6	–	–	–	2
Mali jeleni <i>Genus Pudu</i>	4	100	–	3/jedinki	–	–	15	–
Srednje veliki jeleni (poput lopatara) <i>Genus Dama</i>	8	400	–	4/jedinki	–	–	60	–
Veliki jeleni (poput evropskog jelena) <i>Genus Cervus</i>	6	500	–	6/jedinki	–	–	80	–
Los <i>Alces alces</i>	3	500	–	–	–	–	100	–
Okapi <i>Okapia johnstoni</i>	2	300	–	15/jedinki	–	–	50	–
Žirafe fam <i>Giraffidae</i>	4	500	–	25/jedinki	–	15	50	–
Fam <i>Antilocapridae:</i> Male antilope (klipspringer) <i>subfam</i> <i>Neotraginae</i> Dik-dik <i>fam Bovidae:</i> Madoqua Saltiana Dujkeri <i>fam Bovidae-</i> <i>Cephalophinae</i>	2	50	–	3/jedinki	–	–	20	–
Gazele <i>subfam</i> <i>Antilopinae</i>	10	500	–	4/jedinki	–	–	40	–
Srednje velike antilope <i>Genus Saiga</i>	6	500	–	5/jedinki	–	–	50	–

Velike antilope) Subfam Reduncinae	5	500	–	8/jedinki	–	–	80	–
Goral Nemorhaedus Budorcas taxicolor	4	400	–	4/jedinki	–	–	40	–
Mufloni genus Ovis Divlje ovce genus Ovis Divlje koze subfam Caprinae	10	400	–	-	–	–	40	–
Bizoni genus Bison Divlja goveda subfam Bovinae Mošusno govedo Ovibos moschatus	5	500	–	8/jedinki	–	–	80	–

VELIČINE BAZENA ZA SISARE

VRSTA	Za skupinu od (n) životinja				Za svaku sljedeću jedinku
	Broj (n)	Površina (m ²)	Dubina (m)	Volumen (m ³)	m ²
Myocastor coypus, Vidrica ili vizon Mustela nivalis	2	2	0.5	1	–
Dabar Genus Castor	3	15	0.8	12	–
Kapibara Hydrochoerus hydrochaeris	5	6	0.5	3	1
Orijentalna kratkonokta vidra Amblonyx cinerea	2	10	0.5	5	2

Evroazijska vidra <i>Lutra lutra</i>	2	20	0.8	16	-
Morska vidra <i>Enhydra lutris</i>	2	60	2.0	120	8
Sjeverni ili polrni medvjed <i>Ursus maritimus</i>	1	60	1.5	90	20
Patuljasti nilski konj <i>Choeropsis liberiensis</i>	2	20	0.8	16	-
Nilski konj <i>Hippopotamus amphibus</i>	2	30	1.5	45	8
Tapiri Fam <i>Tapiridae</i>	2	10	0.8	8	-
Pravi tuljani Fam <i>Phocidae</i>	2	60	1.5	90	10
Morski lavovi	5	100	2.0	200	15
Južni morski slon <i>Mirounga leonina</i> , morž <i>Odobenus rosmarus</i>	3	200	3.0	600	40

Ptice (Aves)

VRSTA	Broj ptica	Površina /m ² x visina ograde/m	Zaštitni prostor		Svaka sledeća ptica
			Veličina/m ² po ptici	Temperatura	
Noj (<i>Struthio camelus</i>)	3	250/1,8	6	> 10 °C	50
Nandui (<i>Rheidae</i>)	2	200/1,2	4	ne treba grijati	25
Emu (<i>Dromaius novaehollandiae</i>)	2	200/1,2	4	ne treba grijati	100
Kazuar (<i>Casuariidae</i>)	2	200/1,8	6	> 15 °C	-

b) vodene ptice

VRSTA	Broj ptica	Površina otvorenog prostora /m ²	Svaka sledeća ptica/m ²	Površina zatvorenog prostora po životinji/m ²	Bazen – površina/m ² x dubina vode/m	Površina bazena svaka sledeća ptica /m ²
Pelikani (Pelecanidae)	1 – 4	40	10	3	30 x 0,75	5
Pingvini (Spheniscidae)	1 – 12	60	3		16 x 1,5	1
Kormorani (Phalacrocorax sp.)	1 – 6	10	1,5		10	1,25
Rode (Ciconia sp.)	2	30	6	1	bazen	
Velike čaplje (Ardea sp.)	6	30	3	1 – tropske vrste	bazen	
Srednje čaplje i žličarke	6	20	2	0,5 – tropske vrste	bazen	
Male čaplje (Ixobrychus sp.)	2	6			bazen	
Male patke (do 50 cm)	2	8 x visina 2,5 m		zaklon	4 x 0,60-1 m	
Velike patke (iznad 50 cm)	2	12 x visina 2,5 m		zaklon	6 x 0,60-1 m	
Manje guske, utve	2	60			bazen	
Labudovi, veće guske	2	200			100	

VRSTA	Broj ptica	Spoljašnji prostor	Zaštitni prostor
		Dimenzije P/m ² x v /m	Dimenzije P x v
Fazani	2	12,0 x 2,0	4 m x 2 m
Paun	2	40,0 x 2,0	

d) grabljivice i sove

VRSTA	Broj ptica	Spolašnji prostor Dimenzije P; š; v;	Unutrašnji prostor		Svaka sledeća životinja
			Dimenzije P; š; v;	Temperatura	
Lešinari <i>Cathartes</i> , <i>Coragyps</i> , <i>Sarcorhamphus</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	10 m ²
Andski kondor <i>Vultur gryphus</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3 m;		ne treba grijati	
Orao ribar <i>Pandion haliaetus</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3 m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	10 m ²
Orao osičar <i>Pernis apivorus</i>	1	10,5 m ² ; 2 m; 2,5 m;	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Crnokrila lunja <i>Elanus caeruleus</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Lunje <i>Milvus</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	6 m ²
Morski orlovi <i>Haliaetus</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	10 m ²
Crkavice <i>Neophron</i> , <i>Necrosyrtes</i> , <i>Gypohierax</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	6 m ²
Kostoberina <i>Gypaetus barbatus</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3 m;		ne treba grijati	10 m ²
Supovi <i>Gyps</i> , <i>Aegypius</i> , <i>Torgos</i> , <i>Trionoceps</i> , <i>Sarcogyps</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3 m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	10 m ²
Zmijari <i>Circaetus</i> , <i>Spilornis</i> , Kratkorepi orao <i>Terathopius ecaudatus</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	6 m ²
Eje <i>Circus</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	6 m ²
Eje <i>Poliboroides</i> , <i>Gabari</i> <i>Melierax</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	6 m ²
Jastreb gušteraš <i>Kaupifalco monogrammicus</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²

Jastreb <i>Accipiter gentilis</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m		ne treba grijati	6 m ²
Kobac <i>Accipiter nisus</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m		ne treba grijati	3 m ²
Orao mišar <i>Buteo buteo</i>, <i>B. jamaicensis</i>	1	10,5 m ² ; 2 m; 2,5 m;	2 m ² ; 1 m; 2 m	ne treba grijati	3 m ²
<i>Buteo</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	6 m ²
Harpije <i>Harpia</i>, <i>Morphnus Veliki orao</i> <i>Polemaetus bellicosus</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3 m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	10 m ²
Filipinski orao <i>Pithecophaga jefferyi</i> <i>Krunati orao</i> <i>Stephanoet. coronatus</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3 m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	10 m ²
Orlovi <i>Aquila</i>	1	24 m ² ; 3 m; 3 m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	10 m ²
Savanski orao <i>Aquila rapax</i>	1	18 m ² ; 3 m; 2,5 m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	6 m ²
Prugasti orao <i>Hieraetus fasciatus</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	6 m ²
Kukmasti orao <i>Lophaetus occipitalis</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	6 m ²
Karakare <i>Phalcoboenus</i>, <i>Polyborus</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	ne treba grijati	6 m ²
Karakare <i>Milvago</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
<i>Polihierax</i>	1	5 m ² ; 2 m; 2 m	1,5 m ² 1 m; 2 m	> 15 °C	1 m ²
<i>Microhierax</i>	1	2 m ² ; 1 m; 2 m**	1 m ² 1 m; 1 m	> 15 °C	1 m ²
Sokolovi <i>Falco</i>	1	5 m ² ; 2 m; 2 m	1,5 m ² 1 m; 2 m	> 15 °C	1 m ²
<i>Mali sokolovi Falco</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
<i>Veliki sokolovi Falco</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m		6 m ²
SOVE <i>Strigiformes</i>				ne treba grijati	
<i>Kukuvije Tyto</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
<i>Lajava sova Phodilus badius</i>	1	5 m ² ; 2 m; 2 m	1,5 m ² 1 m; 2 m	> 15 °C	1 m ²
Ćukovi <i>Otus</i>		2 m ² ; 1 m; 2 m**	1 m ² ; 1 m; 1 m	> 15 °C	1 m ²

Bjelolici ćuk <i>Ptilopsis leucotis</i>	1	5 m ² ; 2 m; 2 m	1,5 m ² 1 m; 2 m	> 15 °C	1 m ²
Male ušare <i>Bubo poensis</i> <i>B africanus</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Sr. ušare <i>B. nipalensis</i> <i>B sumatranus</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Velike ušare <i>B. bubo</i> <i>B. virginianus</i>	1	18 m ² ; 3 m; 2,5 m;	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Ušare <i>Ketupa</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Sniježna sova <i>Nyctea scandiaca</i>	1	18 m ² ; 3 m; 2 m;		ne treba grijati	3 m ²
Sova ribarica <i>Scotopelia peli</i>	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Sove <i>Strix</i> (manje vrste npr. <i>S. aluco</i>)	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Sove (<i>Strix</i>, <i>Surnia</i>, <i>Pulsatrix</i>)	1	12 m ² ; 2 m; 2,5 m	4 m ² ; 2 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²
Velika sova <i>Strix nebulosa</i>	1	18 m ² ; 3 m; 2,5 m;		ne treba grijati	3 m ²
Ćukovi <i>Glaucidium</i> – manje vrste	1	2 m ² ; 1 m; 2 m**	1 m ² ; 1 m; 1 m	> 15 °C	1 m ²
Ćukovi <i>Glaucidium</i> – veće vrste	1	5 m ² ; 2 m; 2 m	1,5 m ² 1 m; 2 m	> 15 °C	1 m ²
Patuljasti ćuk <i>Micrathene whitneyi</i>	1	2 m ² ; 1 m; 2 m**	1 m ² ; 1 m; 1 m	> 15 °C	1 m ²
Ćukovi <i>Athene</i>	1	5 m ² ; 2 m; 2 m	1,5 m ² 1 m; 2 m	> 15 °C	1 m ²
Ćukovi <i>Aegolius</i>	1	5 m ² ; 2 m; 2 m		ne treba grijati	1 m ²
Ćukuša <i>Ninox novaeseelandiae</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m		ne treba grijati	3 m ²
Sove <i>Asio</i>	1	7,5 m ² ; 2 m; 2,5 m	2 m ² ; 1 m; 2 m	> 15 °C	3 m ²

d) golubovi

VRSTA	Broj ptica	Spoljašnji prostor
		Dimenzije P/m ² x v /m
Male vrste	2	2,0 x 2,0

Srednje vrste	2	6,0 x 2,0
Velike vrste	2	10,0 x 2,0

e) papagaji

VRSTA	Broj ptica	Spoljašnji prostor		Zaštitni prostor	
		Dimenzije d x š x v /m	Svaki sledeći par	Dimenzije P x v	Svaki sledeći par
Are					
dužine do 40 cm	2	2,0 x 1,0 x 1,5	1 m ²	1,0 m ² x 1,5 m	0,5 m ²
dužine 40 – 60 cm	2	3,0 x 1,0 x 2,0	1,5 m ²	1,0 m ² x 2,0 m	0,5 m ²
dužine preko 60 cm	2	4,0 x 2,0 x 2,0	4 m ²	2,0 m ² x 2,0 m	1 m ²
Ostali papagaji					
dužine do 25 cm (<i>Neophema</i> , <i>Forpus</i>)	2	1,0 x 0,5 x 0,5	0,25 m ²	0,5 m ² x 0,5 m	0,25 m ²
dužine 25 – 40 cm (veliki loriji)	2	2,0 x 1,0 x 1,0	1 m ²	1,0 m ² x 1,0 m	0,5 m ²
papagaji i kakadui daljine preko 40 cm	2	3,0 x 1,0 x 2,0	1,5 m ²	2,0 m ² x 2,0 m	1 m ²

f) pjevačice

VRSTA	Broj ptica	Dimenzije d x š x v /m	Zaštitni prostor		Svaki sledećih 1 – 2 ptice
			Veličina/broj ptica	Temperatura	
Ševe (Fam. Alaudidae)					
do 15 cm	1-2	1,0 x 0,5 x 0,5	1 m ² / 1 par, zimi do 6 ptica	evropske vrste – prostor bez smrzavanja tropske > 10 °C	25%
15 – 20 cm	1-2	1,2 x 0,8 x 0,5			25%
preko 20 cm	1-2	1,6 x 0,8 x 0,5			25%
Zebe travarke i visokokljune zebe (Estrildidae), vrapci i tkalje (Ploceidae)					
do 12 cm	1-2	0,8 x 0,4 x 0,4	1 m ² / 20-30*	estrilde > 15-20 °C	25%
12 – 20 cm	1-2	1,2 x 0,5 x 0,5	1 m ² / 10-15*	pletilje i tropski vrapci > 10 °C;	25%
preko 20 cm	1-2	1,6 x 0,5 x 0,5	1 m ² / 5 ptica	evropske vrste –	25%

				bez smrzavanja	
Zebe (<i>Fringillidae</i>), strnadice (<i>Emberizinae</i>), kardinali (<i>Cardinalinae</i>)					
do 15 cm	1-2	0,8 x 0,4 x 0,4	1 m ² / 10 – 20**	tropske > 15 °C strnadice – prostor koji se ne smrzava	25%
15 – 20 cm	1-2	1,2 x 0,5 x 0,5	1 m ² / 6 – 10**		25%
preko 20 cm	1-2	1,6 x 0,8 x 0,8	1 m ² / 4 ptice		25%
Čvorci (<i>Sturnidae</i>)					
Balijska minja (<i>Leucopar rothschildi</i>)	2	2,0 x 2,0 x 2,0	2 m ² / 2 ptice	> 10°C	drži se po 1 par
Beo (<i>Gracula religiosa</i>)	2	2,0 x 1,0 x 1,8	0,6 m ² / 2 ptice	> 10°C	
Drozdalji (<i>Timaliinae</i>)					
do 20 cm (npr. <i>Leiothrix sp.</i>)	4	2,0 x 1,0 x 1,8	0,5 m ² / 2 ptice	>5°C (<i>L. argentauris</i> > 10°C)	
preko 20 cm (npr. <i>Garrulax canorus</i>)	2	2,0 x 1,0 x 1,8	0,6 m ² / 2 ptice	> 5°C	

Gmzavci (*Reptilia*)

	SMJEŠTAJ	MINIMALNA VELIČINA PROSTORA (d X š X v) PO JEDINKI	UREĐENJE PROSTORA ZA ŽIVOTINJE	TEMPERATURA (°C)	VODA I HRANA	
Zmije (Serpentes)	Terarijum	Dužina zmije (dužina kaveza+širina kaveza) ± 10; Arborealne zmije moraju imati terarij visok barem 40 cm; Za svaku dodatnu jedinku prostor se mora proširiti 20%	Grubi treset, kora drveća, meka piljevina, novinski papir ili komercijalna podloga, osigurano mjesto za skrivanje (što manjih dimenzija tako da se zmija jedva uvuče); Arborealne zmije moraju imati terarij s granama od kojih barem 1 mora biti u vodoravnom položaju; Ne preporučuje se terarijumi od drveta niti zemljana podloga (zbog razvoja parazita).	25-30 Grijač se postavlja u dio terarija suprotan od mjesta za sakrivanje, te može zauzimati najviše 1/3 površine terarija, za grijanje se ne preporuča koristiti tzv. »tople stijene«	Voda mora biti uvijek prisutna, a neke vrste je potrebno prskati jer vodu piju iz ljuskica na tijelu; Posuda s vodom mora biti promjera da sklupčana zmija može u nju leći;	
Gušteri (Sauria)	Terarijum	4 x 3 x 3 DT Za arborealne guštere v=3,5 DT; Za svaku dodatnu jedinku se prostor mora proširiti za 15%	Grubi treset, kora drveća, krupni šljunak ili komercijalna podloga, neke vrste koje se ukopavaju trebaju visinu podloge (pijeska) 8 – 10 cm; Terarij mora barem djelimično oponašati prirodni okolinu (vizualno); Mora postojati mjesto za skrivanje (što manje); Arborealni gušteri moraju imati terarijum s granama od kojih barem 1 mora biti u vodoravnom položaju i ispod reflektorske sijalice ili UV fluorescentne cijevi kako bi se životinja mogla sunčati; Ne preporučuje se terarij od drveta niti zemljana podloga (zbog razvoja parazita).	28 – 35 Grijač se postavlja u dio terarija suprotan od mjesta za sakrivanje, te može zauzimati najviše 1/3 površine terarija, za grijanje se ne preporučuju koristiti tzv. »tople stijene«; Gušteri koji se sunčaju, moraju uz reflektorsku sijalicu u (kao izvor toplote) u terariju imati i specijalnu fluorescentnu cijev koja emituje UV svjetlost određene talasne dužine.	Voda mora biti uvijek prisutna; Arborealne vrste često ne piju vodu iz posuda, pa je terarij potrebno prskati kako bi pili vodu nakupljenu na granama i slično; Biljojedi i mesojedi – prehranu treba prilagoditi svakoj vrsti; Potrebno je paziti da biljojedni gušteri u svojoj prehrani dobijaju dovoljno vitamina i materija neophodnih za održavanje fizioloških funkcija.	
Specijalne vrste	Obična iguana ili zeleni legvan (Iguana iguana)	Terarijum	4 x 3 x 5 DT ili 5 x 3 x 4 DT	Supstrat mora biti lagano vlažan, potrebno često prskanje, 1/3 površine terarija mora zauzimati posuda sa vodom, terarij mora imati grane za penjanje od kojih bar jedna mora biti ispod	28 – 30	

		SMJEŠTAJ	MINIMALNA VELIČINA PROSTORA (d X š X v) PO JEDINKI	UREĐENJE PROSTORA ZA ŽIVOTINJE	TEMPERATURA (°C)	VODA I HRANA
guštera				reflektorskog izvora toplote, u terariju mora postojati UV fluorescentna cijev.		
	Porodica Chamaleonidae – kameleoni	Terarijum	4 x 4 x 4,5 DT za vrste koje žive na zemlji; 4 x 2,5 x 4 DT za arborealne vrste; Za par prostor se mora proširiti 20%	Potrebne grane za penjanje (za arborealne vrste); Skloništa za skrivanje (za terestrijalne vrste) Odrasli se kameleoni moraju držati pojedinačno (zbog smanjenja stresa)	20 – 30 za većinu vrsta; >24 za planinske vrste; Oko 20 za noćne vrste koje preko dana moraju imati uključenu reflektorsku sijalicu.	
	Porodica Varanidae – varani	Terarijum	5 x 3 x 4 DT; 5 x 2 x 4 DT; 4 x 2 x 5 DT; 5 x 2 x 2 DT	Krupni šljunak, kora drveta, komercijalni supstrati; Arborealne vrste moraju imati grane za penjanje.	30-34; Ispod reflektorske sijalice 45	
	Krokodili, aligatori i kajmani	Veliki terarijum	Vodena površina od 2 – 5 m ² (po jedinci), dubina vode oko 40 cm, kopneni dio (sunčalište); Za svaku dodatnu jedinku terarij se treba proširiti i to 20% vodnu površinu i 10% kopneni dio.	Vodena površina od 2,5 m ² (po jedinci), dubina vode oko 40 cm, kopneni dio (sunčalište) može biti od betona ili prekriven plastičnom masom ili krupnim tresetom, korom drveta	Temperatura vode 25 – 27; Temperatura vazduha 25– 30, a ispod reflektorske sijalice 35	Mesojedi; Kajmani se uglavnom hrane ribom, ali se mogu hraniti i miševima i drugim malim glodarima
	Kopnene kornjače	Terarijum ili ograđene u prirodi	5 x 4 x 3 DO	Drže se u zajednicama; Terarij s plastičnom podlogom, šljunkom, mješavinom treseta i zemlje; Mjesto za skrivanje mora biti tako veliko da se u njega može sakriti više životinja; Spoljašnji prostor mora biti dobro ograđen jer kornjače dobro kopaju i mogu lako prokopati prolaz ispod ograde, podloga može biti zemljana ili travnata, sa mjestom za skrivanje na više mjesta, po mogućnosti u hladu.	27 – 30 Ispod reflektorske sijalice do 35; Ako se kornjače drže vani, najbolje je dio nastambe držati na suncu, a drugi dio mora stalno biti u hladu kako bi se životinje mogle zaštititi od sunca	Biljojedi; Raznolika biljna hrana sa povremenim vitaminskim dodacima; Mladuncima treba povremeno davati kalcijum

	SMJEŠTAJ	MINIMALNA VELIČINA PROSTORA (d X š X v) PO JEDINKI	UREĐENJE PROSTORA ZA ŽIVOTINJE	TEMPERATURA (°C)	VODA I HRANA
Vodne kornjače	Spoljašnji bazen ili terarijum	5 x 4 x 3 DO	Drže se u zajednicama; Mora postojati barem jedan suvi dio na koji se kornjače mogu popeti i sunčati; Spoljašnji bazen mora imati rub na koji se kornjača može lako popeti; Vodene kornjače ne moraju imati mjesto za skrivanje; Neke se rado ukopavaju u mulj, pa na dnu moraju imati deblji sloj pijeska.	Mlade vodene kornjače moraju imati vodu koja je zagrijana minimalno na 22°C, a poželjno je i do 26°C; Voda se može grijati akvarijskim grijačima	Mogu se hraniti komercijalnim mješavinama
Morske lornjače (Chelonidae)	Dulžina i širine oklopa (u cm): Bazen	POVRŠINA × PROMJER × VISINA (m ² x m x m)	Karakteristike vode: Salinitet: 20-35‰ pH: 7,5 – 8,5 Konc. klora: 1,0 – 1,5 ppm Kakvoća vode: visoke sanitarne čistoće, bistra Karakteristike bazena: Jedinke dužine oklopa 10 – 70 cm: za svaku dodatnu jedinku površinu je potrebno povećati za 50%; Jedinke dužine oklopa 70-90 cm: za svaku jedinku površinu je potrebno povećati za 100%; Unutrašnja površina bazena ne smije biti prekrivena toksičnim materijama, Bazeni ne smiju sadržati predmete koje kornjača može progutati, zaplesti se u njih ili zaglaviti u njima; Bazeni moraju biti konstantno osvijetljeni (do 16 sati dnevno), ali se dio bazena mora zasjeniti kako bi se životinji omogućio izbor zaklona u slučaju prejakog prirodnog ili vještačkog osvijetljenja	Temperatura vode 20 – 30 °C	Nepokvarena i čista, svježa ili smrznuta na način da zadrži kvalitet; Hranjenje iz ruku životinja koje će biti vraćene natrag u more je zabranjeno; Prije puštanja, morske kornjače treba hraniti živim plijenom

DT – dužina tijela
DO – dužina oklopa

Vodozemci (*Amphibia*)

	PROSTOR	UREĐENJE PROSTORA
Bezrepi vodozemci (Anura)		
Pipidae – pipe	Akvarijum	<ul style="list-style-type: none"> – mali komadi kopna koji plutaju – veličina posude: 1 litra vode na 1 cm dužine životinje – najveća dubina vode 15 – 50 cm
Ranidae – prave žabe Discoglossidae – mukači	Akvaterarijum	<ul style="list-style-type: none"> – osigurati primjereni odnos veličine vodenog i kopnenog dijela akvaterarija – održavanje kvalitete vode (svakodnevno filtriranje i izmjena vode)
Bufonidae – krastače Pelobatidae – češnjače Leptodactyllidae Dendrobatidae	Terarijum	<ul style="list-style-type: none"> – posudica s vodom – primjereni supstrat (na primjer treset ili suvo lišće koje se mora vlažiti) – prostor za skrivanje
Žabe prilagođene penjanju: – Hylidae – gatalinke – Rhacophoridae – Microhyllidae	Terarijum	<ul style="list-style-type: none"> – visoki terarij – posudica s vodom – primjereni supstrat (na primjer treset ili lisni otpad) – mogućnost penjanja (grane, kamenje)
Repati vodozemci (Caudata)		
Daždevnjaci Fam Salamandridae	Terarijum	<ul style="list-style-type: none"> – posudica s vodom – primjereni supstrat (na primjer treset ili lisni otpad) – zasađeno zelenilo i osiguran prostor za sakrivanje
Tritoni	Akvaterarijum	<ul style="list-style-type: none"> – osigurati primjereni odnos veličine vodenog i kopnenog dijela akvaterarija – održavanje kvalitete vode (svakodnevno filtriranje i izmjena vode) – zasađeno zelenilo i osiguran prostor za sakrivanje